
KUTATÁSELMÉLET ÉS -MÓDSZERTAN

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM, ESTI TAGOZATOSOK IS BEKAPCSOLÓDhatnak
NAPPALI II. FÉLÉV; IDŐPONT: (?); HELYSZÍN: (?)

Szemináriumvezető: Révay Edit

A tanegység célja: Megismertetni a kutatómunka alapvető céljával, folyamatával, a hallgatók megtanuljanak kutatási eredményeket értelmezni, és elsajátítanak egyszerű kutatási módszereket, megismerjék azok lehetséges alkalmazási területeit.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismeri a kutatási probléma lehatárolásának, kutatási kérdések, hipotézisek megfogalmazásának ismérveit, helyes módjait, képes a hipotézisek vizsgálatához megfelelő kutatási, elemzési módszerek megválasztására, kutatási koncepció, kutatási terv készítésére, egyszerű elemzési, statisztikai módszerek alkalmazására, elkötelezett az adatok, információk védelmében, korrekt értelmezésében.

Tematika: I. A tudományos kutatás lényege, jellemzői. A kutatás tudományosságának feltételei, etikai kérdései. A kutatás fázisai, kutatási stratégiák, módszerek, eszközök. A kutatási probléma kiválasztása, a kutatás tárgyának meghatározása, hipotézisek alkotása, operacionalizálás, kutatási koncepció, kutatási terv. A kutatandó probléma szakirodalmi háttérének feltárása, forráskritika, forráshasználat. A dokumentumok elemzése, kvantitatív szemantika, tartomelemzés. Érvényesség, megbízhatóság fogalma. A minta fogalma, mintavételi eljárások, a vizsgálatba bevontak körének meghatározása, a mintaválasztás típusai. II. A kutatás fajtái, a vizsgálati módszerek csoportosítása, kiválasztása. A megfigyelés mint módszer alkalmazása a kutatásban. A megfigyelés jellemzői, fajtái, előnyei, hátrányai. A megfigyelt adatok rögzítése. A kérdőíves adatfelvétel módszere, az interjú, a kérdezés szabályai, a kérdezés elmélete. Vélemények és attitűdök mérése. Szociometriai vizsgálatok. Kísérletek: a kísérletek meghatározása, osztályozása különböző szempontok szerint. A terepkutatás. Adatfeldolgozás, méréselmélet alapjai az adatok statisztikai feldolgozása, értékelése, az elemzési szakasz feladatai, módszerei.

Követelmény: 1. A szorgalmi időszak végére egy konkrét, egyéni kutatási probléma meghatározása, kutatási tervének elkészítése, a probléma szakirodalmi háttérének feltárása és elméleti összefoglalóban való bemutatása, kutatási hipotézis megfogalmazása, annak munkahipotézissé alakítása, a vizsgálandó populáció kiválasztása, a mintaválasztás módszere, a kutatási probléma lehetséges vizsgálati módszereinek részletes bemutatása – legalább 5 oldal terjedelemben. 2. Konkrét adatokkal végzett egyszerű statisztikai eljárások alkalmazása.

Kötelező irodalom: MAJOROS PÁL: *A kutatómódszertan alapjai. Tanácsok, tippek, trükkök (nem csak szakdolgozat-íróknak)*, Perfekt, Budapest, 2005; TOMCSÁNYI PÁL: *Általános kutatómódszertan*, Szent István Egyetem – Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet, Gödöllő – Budapest, 2000; BABBIE, EARL: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*, Balassi, Budapest, 1998; FALUS IVÁN (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004; CSERNÉ ADERMANN GIZELLA: Kutatómódszertani dilemmák, *Tudásmenedzsment* 5 (2004/2) 11–18,
http://epa.oszk.hu/02700/02750/00010/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2004_02_011-018.pdf.